

23. Jeliaszewicz J., Cybulska J., Jawlger J., Zak C.: Ziarenkowce Gram-dodatnie, biologia, rozpoznawanie, różnicowanie. PZH, Warszawa 1969.
24. Jucu V., Gigoiu T., Babi R.: *IInd Apimondia Int. Symp. Apitherapy*, Bucharest 27, 1976.
25. Jozwiak Z.: *Mat. V Symp. Apiterapii*, Kraków-Kamianna, 71, 1986.
26. Jozwiak Z., Baraniecko-Woszycka A.: *Annls Univ. Mariae Curie-Skłodowska Sect. C* 31, 143, 1976.
27. Keen P. M.: *Biochem Pharmacol.* 15, 447, 1966.
28. Kravczuk P. A., Kravczuk G. P.: *Zurnal Usz-Nos-Gorl. Bol.* 37, 87, 1977.
29. Kubacka S.: Zastosowanie propolisu w leczeniu ubytków tkanek i długotrwałych procesów ropnych. Praca dokt., Śląska AM, Katowice 1975.
30. Küstenmacher M.: *Berl. Dtl. Chem. Ges.* 21, 65, 1911.
31. Lindenfelster L. A.: *J. Invertebr. Path.* 12, 129, 1968.
32. Maciejewicz W., Daniewski M., Mielniczuk Z.: *Acta Pol. pharm.* 4, 277, 1982.
33. Maciejewicz W., Scheller S., Daniewski M.: *Acta Pol. pharm.* 5, 251, 1983.
34. Maciejewicz W., Daniewski M., Mielniczuk Z.: *Chemia Anal.* 29, 421, 1984.
35. Meresta T.: Badania nad czynnikami wpływającymi na aktywność przeciwbakteryjną ekstraktów kitu pszczelego (propolisu). Praca dokt. AR Lublin, 1986.
36. Meresta L., Meresta T.: *Pszczelarstwo* 8, 5, 1983.
37. Meresta L., Meresta T.: *Medycyna Wet.* 41, 489, 1985.
38. Meresta L., Meresta T.: *Bull. Inst. Wet. Puławy* 28, 1, 1985.
39. Meresta T., Meresta L.: *Pszczelarstwo* 3, 4, 1986.
40. Metzner J., Behemeier H., Schneidewind E. M., Schwabberger R.: *Pharmazie* 30, 799, 1975.
41. Metzner J., Schneidewind E. M.: *Mykosen* 21, 257, 1978.
42. Mordovcev B. N., Rukavišnikova B. M.: *Vest. Derm. Venerol.* 47, 69, 1973.
43. Muresan E., Gaboreanu M., Baba A. I.: *IInd Apimondia Int. Symp. Apitherapy*, Bucharest 35, 1976.
44. Nastase B., Oita N., Palos E.: *IInd Apimondia Int. Symp. Apitherapy*, Bucharest 36, 1976.
45. Pahomov S. P.: *IInd Apimondia Int. Symp. Apitherapy*, Bucharest 38, 1976.
46. Popeljniak S., Jalseniak I., Maysinger D.: *Pharmazie* 37, 439, 1982.
47. Popescu A., Brailleanu C., Ghtorghiu A.: *Dermato-Venerologia* 12, 57, 1967.
48. Popovici C.: *Rev. Chir.* 21, 309, 1976.
49. Roiski S.: *Chemia środków leczniczych. PZWL*, Warszawa 1964.
50. Rybak H., Konopacka Z., Muszyńska J.: *Pszczelarstwo* 6, 3, 1984.
51. Scheller S., Rogala D., Stasiak E., Zurek H.: *Pol. Arch. wet.* 11, 391, 1968.
52. Scheller S., Seferowicz E.: *Bull. Int. Congress Apimondia Moskva* 29, 1971.
53. Scheller S., Stojko A., Szwarnowiecka I., Tustanowski J., Obuszko Z.: *Arzneimittelforsch.* 27, 2138, 1977.
54. Scheller S., Stojko A., Szwarnowiecka I., Obuszko Z.: *Nowości Wet.* 8, 73, 1978.
55. Scheller S.: *Pszczelarstwo* 8, 5, 1980.
56. Schmidt H.: *Stomatol. DDR* 30, 491, 1980.
57. Schneidewind E. M., Kala H., Linzer B., Metzner J.: *Pharmazie* 30, 803, 1975.
58. Starzyk J., Scheller S., Starzyk-Kozińska I., Drozdowicz D.: *Biul. XVIII Zjazdu PTM*, Lublin 300, 1975.
59. Starzyk J., Scheller S., Moskwa M.: *Biul. XVIII Zjazdu PTM*, Lublin 301, 1975.
60. Stojko A.: Doświadczenia i kliniczne badania nad stosowaniem propolisu. Praca hab., I. Wet., Puławy 1978.
61. Stojko A., Furowicz A. J.: *Medycyna Wet.* 36, 110, 1980.
62. Strzelecka J., Kamińska J., Kowalski J., Walewska E.: *Chemiczne metody badań roślinnych surowców leczniczych. PZWL*, Warszawa 1978.
63. Suchy H., Scheller S.: *Ist Int. Symp. Propolis*, Bratislava 75, 1973.
64. Suchy H., Zawadzki J., Scheller S., Posz A.: *Prz. lek.* 35, 646, 1974.
65. Szaflarska-Stojko E., Stojko A.: *Pszczelarstwo* 7, 4, 1984.
66. Tichonov A. I., Salo D. P.: *Farmak. Zurn.* 40, 6, 1976.
67. Večet H.: *Včelarstvi* 26, 226, 1973.
68. Villanueva V. R., Bogdanovsky D., Barbier M., Gonnet M., Lavie P.: *Annls Inst. Pasteur*, Paryż 106, 292, 1964.
69. Villanueva V. R., Barbier M., Gonnet M., Lavie P.: *Annls Inst. Pasteur*, Paryż 118, 84, 1970.
70. Wilska-Jeszke J.: *Wiad. chem.* 6, 289, 1959.
71. Zambor M., Martanova H., Matel I.: *Ceskosl. Dermatol.* 52, 243, 1977.

Adres autora: prof. dr habil. Zdzisław Gliński, ul. Akademicka 12, 20-033 Lublin

ANDRZEJ WANDURSKI
Szamocin

Niektóre aspekty stosowania Tiamowetu u świń

Jednym z nowszych krajowych leków weterynaryjnych jest Tiamowet produkowany przez Biowet w Gorzowie Wlkp. Substancją czynną jest w nim tiamulina (Dynamutilin) — półsyntetyczny antybiotyk będący pochodną pleuromulinu (1). Tiamulina działa skutecznie przeciw mykoplazmom i wielu patogennym bakteriom. U świń jest zalecana do leczenia dyzenterii (3, 4, 5, 6) i enzoptycznego odoskrzelowego zapalenia płuc (2, 4). Celem niniejszej pracy jest przedstawienie własnych doświadczeń wpływających ze stosowania Tiamowetu u świń w dużym obiekcie produkcyjnym.

Opis przypadku

Późną jesienią 1984 r. w sektorze tuczu fermy przemysłowej „S” wystąpiło masowo enzoptyczne odoskrzelowe zapalenie płuc, które w poprzednich latach nie stanowiło problemu w tym obiekcie. Choroba rozpoczęła się w jednym z budynków w kilka dni po przeniesieniu z warchlakarni 1200 trzymiesięcznych warchlaków o masie ciała 25—30 kg. Choroba opanowywała kolejno wszystkie 12 budynków tuczu, ale najciężej przebiegała u młodych tuczników o masie ciała do 50 kg. U chorych świń obserwowano brak apetytu, napadowy kaszel i podwyższenie ciepłoty wewnętrznej, a w licz-

nych przypadkach duszność o różnym nasileniu i niewydolność układu krążenia. U sekcjonowanych zwierząt stwierdzano zmiany charakterystyczne dla eozy. Z materiału wysyłanego do badań bakteriologicznych w ZHW w Poznaniu wyizolowano pałeczkę *Pasteurella*. Parenteralnie podawano świom z wyraźnymi objawami klinicznymi lub nie wykazującymi łaknienia Biotyl 200, a później inne dostępne antybiotyki. Dziennie leczono indywidualnie po kilkadziesiąt świń, w drugim miesiącu ta liczba spadła do kilkunastu. W budynkach świeżo zasiedlonych stosowano leczenie bakteriostatykami podawanymi przez centralę paszową w półpłynnej paszy przez okres 5 dni. Ogółem masowemu leczeniu poddano w ciągu 2 miesięcy około 6000 tuczników, z tego ok. 3600 leczono Tiamowetem, a po 1200 świń Lautecinem i Trimerazinem.

Omówienie wyników

W tab. 1 zestawiono wyniki stosowania Tiamowetu, Lautecinu i Trimerazinu. Po dwóch dniach stosowania Tiamowetu w dawce 1—1,2 na świnię dziennie poprawiał się apetyt i zmniejszała się liczba padnięć, natomiast kaszel w niewielkim nasileniu utrzymywał się aż do odstawienia zwierząt do skupu, co następowało po 3—4 miesiącach. Podobne efekty

Tab. 1. Porównanie efektów i kosztów przy stosowaniu Tiamowetu, Lautecinu i Trimerazinu

Preparat	Liczba leczonych świń	Koszt kuracji 1 świni w zł	Śr. dzienny przyrost w okresie tuczu g	Padnięcia w ciągu 30 dni od rozpoczęcia leczenia	
				n.	%
Tiamowet	3 600	133,1	503	3	0,08
Lautecin	1 200	102,0	509	1	0,08
Trimerazin	1 200	57,5	493	6	0,5

uzyskano przy stosowaniu Lautecinu w dawce 10,0—15,0 na sztukę dziennie. Natomiast Trimerazin w dawce 10,0—15,0 na sztukę dziennie działał znacznie słabiej, o czym świadczyło odzyskiwanie apetytu dopiero po około dwu tygodniach i utrzymujące się przez ten okres padnięcia.

Godne uwagi wydaje się porównanie kosztów leczenia w przeliczeniu na jedną świnię według cen z 1984 r. Koszt kuracji Tiamowetem wyniósł 133,1 zł, kuracja Lautecinem 102 zł (76,9% w stosunku do kosztów Tiamowetu) i przy podobnym efekcie. Najtańsze, lecz mało skuteczne okazało się leczenie Trimerazinem 57,5 zł (43,2% w stosunku do kosztów kuracji Tiamowetem). Dalszy rozwój świń z poszczególnych grup terapeutycznych w wyniku przebiecia enzoptycznego odoskrzelowego zapalenia płuc uległ różnicowanemu zahamowaniu. W roku gospodarczym 1984/1985 średni dobowy przyrost tuczników w fermie „S” wyniósł 531 g, ale w grupie leczonej Lautecinem obniżył się o 4,2%, w grupie leczonej Tiamowetem o 5,3% i w leczonej Trimerazinem o 7,2%.

Próba metafilaktyki eozp przy użyciu Tiamowetu przeprowadzona w warchlakarni przed przetrznięciem zwierząt do tuczu nie powiodła się ze względu na stosowaną tam sypką paszę. Niemożność równomiernego wymieszania preparatu z taką paszą powodowała u warchlaków uczulenie przejawiające się zaczerwienieniem skóry i silnym świądem. Objawy te cofały się w ciągu kilkudziesięciu godzin po zaprzestaniu podawania leku.

Tab. 2. Porównanie efektów i kosztów profilaktyki dyzenterii przy użyciu Tiamowetu i Ftalmetu u 1200 tuczników

Preparat	Zużycie leku kg	Okres stosowania dni	Wystąpienie pierwotnych przyrostów dyzenterii	Koszt w oznaczeniu z 1984 r. %
Ftalmet	98	14	po 4—5 mies.	70 070
Tiamowet	7,5	5	po 3—4 tyg.	159 750

W tab. 2. porównano efekty metafilaktyki dyzenterii przy użyciu Tiamowetu i Ftalmetu. W dwóch budynkach tuczu po wprowadzeniu 2400 warchlaków stosowano Tiamowet przez 5 dni w dawce 1,2 na sztukę dziennie. Normal-

nie w tym celu w fermie „S” od lat stosuje się Ftalmet. Koszt zastosowania Tiamowetu okazał się ponad dwukrotnie wyższy, a pojawianie się klinicznych przypadków dyzenterii zanotowano już po 3—4 tygodniach, gdy tymczasem po stosowaniu Ftalmetu występowanie dyzenterii obserwowano dopiero po 4—5 miesiącach.

Natomiast stosowanie Tiamowetu w leczeniu dyzenterii tuczników w poszczególnych kojach było równie skuteczne jak leczenie Ridzowetem, który stosuje się w takich przypadkach od lat. Przykrym mankamentem posługiwania się Tiamowetem jest jego drażniące działanie na spojówkę i śluzówkę nosa. Wsypywanie Tiamowetu pod powierzchnię wody tylko częściowo łagodzi te dolegliwości. Innym mankamentem leku jest długi okres karencji wynoszący 20 dni.

Wnioski

1. Tiamowet w dawce 1,0—1,2 dziennie na świnię podawany przez 5 dni w paszy okazał się skutecznym środkiem przy leczeniu eozp i dyzenterii świń.
2. Metafilaktyczne zastosowanie Tiamowetu nie zapobiegło wystąpieniu dyzenterii po 3—4 tygodniach.
3. Ujemną stroną stosowania Tiamowetu jest jego znaczny koszt w porównaniu z innymi skutecznymi specyfikami produkcji krajowej.

Piśmiennictwo

1. Janowski H., Bieszke R., Siemionek J.: *Medycyna Wet.* 35, 665, 1979.
2. Janowski H., Myszka J., Koncicki A.: *Medycyna Wet.* 37, 237, 1981.
3. Janowski H., Siemionek J., Puchalski K., Nogajewski R.: *Medycyna Wet.* 37, 175, 1981.
4. Kopczeński A., Musielak B.: *Nowości wet.* 13, 168, 1983.
5. Piętkes R.: *Vet. Rec.* 110, 403, 1982.
6. Taylor D.: *Vet. Rec.* 106, 526, 1980.

Adres autora: dr Andrzej Wandurski, ul. XXX-lecia PRL 5B m. 4, 64-820 Szczecin

Вандурский А. — Некоторые аспекты применения Тиамовета у свиней

Активным веществом в Тиамовете (Т) является полусинтетический антибиотик тиамулин. Тиамовет в дозе 1,0—1,2 на свинью за день применялся 5 дней в лечении энзоотического бронхогенного воспаления легких у свиней с массой тела 30—50 кг. Клинические симптомы болезни исчезали через 2 дня лечения. Так же эффективен был Т. в лечении дизентерии свиней. Метафилактика дизентерии при применении Т. не принесла хороших эффектов. Отрицательной стороной применения Т. является его раздражающее действие на соединительные оболочки глаза и слизистую оболочку носа обслуживающего персонала.

Wandurski A. — Some aspects of the application of Tiamowet in pigs

Tiamowet contains tiamulin, a semisynthetic antibiotic as an active substance. Tiamowet at a daily dose of 1.0—1.2 g/animal was applied for 5 days for the treatment of enzootic bronchopneumonia in 3600 pigs weighing 30—50 kg. Clinical signs of the disease disappeared after 2 days of the treatment. Tiamowet appeared to be also very effective in the treatment of swine dysentery. The effects of metaphylaxy of dysentery with Tiamowet were scarce. Side effects of Tiamowet include irritation of conjunctivae and mucosal layer of nasal cavity.